

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2005 r., skargi pozwanego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 11 lipca 2002r., sygn. akt II C (...) wydanego w sprawie z powództwa (...) Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przeciwko W. i M.

o zapłatę,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Prawomocnym wyrokiem z dnia 11 lipca 2002 r., sygn. akt II C (...), Sąd Rejonowy w S. zasądził od pozwanego W. M. dochodzoną pozewem kwotę.

W skardze z dnia 30 sierpnia 2005 r. W. M. domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem wyroku z dnia 11 lipca 2002 r. zaskarżonego w całości. W skardze zarzucił naruszenie przepisów postępowania, w szczególności art. 379 pkt 5 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, którą wniósł pozwany nie spełnia wymagania wynikającego z art. 87¹ § 1 k.p.c. Pozwany wniósł ją osobiście, a zatem nie został zachowany przymus adwokacko – radcowski. Z tego względu wniesiona przez skarżącego skarga podlega odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Wniesiona skarga podlega odrzuceniu także z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia, które uprawomocniło się przed 1 września 2004 r.

Należy przypomnieć, że z dniem 6 lutego 2005 r. znowelizowane zostały przepisy kodeksu postępowania cywilnego. Ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98, dalej – ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r.) w tytule VI księgi pierwszej części pierwszej tego kodeksu dodano dział VIII, zatytułowany „Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia” (art. 424¹ - 424¹²). Wprowadzenie do kodeksu postępowania cywilnego nowego rodzaju postępowania przed Sądem Najwyższym wiąże się z dokonaną - ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1692; dalej – ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r.) - nowelizacją kodeksu cywilnego w zakresie uregulowania odpowiedzialności organów władzy publicznej za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem jej działaniem. Przepis art. 417¹ § 2 znowelizowanego Kodeksu cywilnego stanowi bowiem, że jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą. W sytuacji określonej w tym przepisie ustawodawca uzależnił więc możliwość dochodzenia naprawienia szkody od uprzedniego stwierdzenia we właściwym postępowaniu, że orzeczenie nie było zgodne z prawem.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r., nowelizująca przepisy kodeksu cywilnego w zakresie odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną przez niezgodne działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej (art. 417-421), weszła w życie w dniu 1 września 2004 r. Z kolei ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r., ustanawiająca przewidziane w art. 417¹ § 2 k.c. „właściwe postępowanie”, czyli możliwość wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹-424¹² k.p.c.), zaczęła obowiązywać od dnia 6 lutego 2005 r. Wobec braku odpowiedniego przepisu intertemporalnego w ustawie z dnia 22 grudnia 2004 r. oraz zważywszy, że zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się art. 417, 419, 420, 420¹, 420² i 421 k.c. w dawnym brzmieniu, trzeba przyjąć, iż odpowiedzialność

państwa unormowana art. 417¹ § 2 k.c. wchodzi w grę w odniesieniu do orzeczeń wydanych począwszy od dnia 1 września 2004 r.

W tej kwestii wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 26 października 2005 r., III BZP 1/05 i nadał tej uchwale moc zasady prawnej. Sąd Najwyższy stwierdził mianowicie, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ k.p.c.) przysługuje od orzeczeń, które stały się prawomocne od 1 września 2004 r.

W tej sytuacji, skoro zaskarżony wyrok został wydany 11 lipca 2002 r. i uprawomocnił się przed 1 września 2004 r. nie przysługuje od niego skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem (takie też stanowisko Sądu Najwyższego zostało wyrażone wcześniej w postanowieniu z dnia 12 lipca 2005 r., I CNP 1/05).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).